

**СУРУНКАЛИ БУЙРАК КАСАЛЛИГИДА РЕНАЛ КАМҚОНЛИКНИ
РЕГИОНАЛ КЕЧИШ ХУСУСИЯТЛАРИ.**

Айбергенова Х.Ш.

Умарова З.Ф.

Жабборов О.О.

Тошкент Тиббиёт Академияси, Тошкент шаҳар, Ўзбекистон

+998932120709

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7627447>

Анемия касаллиги сурункали буйрак касаллиги билан доим ҳамроҳ бўлиб келган ва клиницистлар томонидан қайд этиб борилган. 1895 йилда Хьюго Вильгельм фон Цимссен ёзганидек: “Шуни аниқ айтаманки, сурункали буйрак касалликларида гемоглабин миқдорини систематик тарзда текшириб бориш худди шу касалликдаги бошқа ахамиятга эга анализлар каби жуда муҳим ва долзарбдир ҳамда прогностик метод сифатида тан олинган.”

Ҳозирги замонавий тушунчаларга кўра, буйрак генезли анемия сурункали буйрак етишмовчилигининг энг эрта ва тез-тез учрайдиган асоратидир ва одатда креатинин клиренсининг 40-60 мл/мин га(III босқич СБК таснифи бўйича NKF-K\DOQI) камайиши билан кузатилади.

Тадқиқот мақсади: Сурункали буйрак касаллигида ренал камқонликни регионал кечиш хусусиятлари ўрганиш.

Материаллар ва тадқиқот усуллари: Ушбу мақолада 80 та СБК билан касалланган беморларни ўрганиш натижалари келтирилган. Беморларнинг ўртача ёши 20-50 ёшни ташкил этади. Намуналар Ўзбекистонда туғилган ва бир-бири билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаган ўзбек миллатига мансуб шахсларни ўз ичига олган. Клиник ва диагностик текширув Тошкент Тиббиёт Академияси 2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мутахассислари томонидан Тошкент Тиббиёт Академияси кўп тармоқли клиникаси нефрология бўлимида амалга оширилди. Беморларнинг қондаги гемоглабин миқдори ва қайси ҳудудданлиги ўрганиб чиқилди. Натижалар бемор келган кунидан бошлаб ўрганилди.

Натижа: Беморларда натижалар қуйидагича бўлди.

Касалларнинг умумий сони 80 та. Шулардан 35таси аёлларни(43.75%) ва 45 таси эркакларни (56.25%)ташкил қилади.

Ёшига кўра: 20-30 ёшгача(46.25%), 30-40 ёшгача(30%), 40-50 ёшгача(23.7%) ни ташкил қилади.

Худудларга кўра: Тошкент вил 21.25%, водий 13.75%, Қашқадарё 13.75%, Сурхондарё 10%, Хоразм 8.75%, ҚҚР 6.25, Тошкент шаҳар 5%, Сирдарё 5%, Жиззах 5%, Самарқанд 5%, Бухоро 3.75%, Навоий 2.5% ни ташкил қилади. Хулоса: Шундай қилиб, СБК билан оғриган беморларда худудлар бўйича энг кўп ренал камқонлик билан асоратланган беморлар Тошкент вилоятида ва энг кам Навоий вилоятида эканлиги тасдиқланди. Бундан келиб чиқадики, ренал анемиянинг худудларга боғлиқлиги маълум маънода аҳамиятга эгадир, лекин асосий сабаби касалликнинг кечишига боғлиқдир.

